

32002R0332

23.2.2002

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 53/1

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 332/2002

ze dne 18. února 2002,

kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 308 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise předložený po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽³⁾

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Čl. 119 odst. 1 druhý pododstavec a článek 119 odst. 2 Smlouvy stanoví, že Rada na základě doporučení Komise vydaného po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem poskytne vzájemnou pomoc členskému státu, u něhož nastaly nebo mu vážně hrozí obtíže s jeho platební bilancí. Článek 119 neurčuje nástroj, který se pro takovou předvídanou vzájemnou pomoc použije.
- (2) Poskytnutí úvěru členskému státu by mělo být možné tak brzy, aby to členský stát podnítilo přijmout ještě včas za podmínek obvyklého směnného kurzu opatření hospodářské politiky, která by měla předejít akutní krizi platební bilance a podpořit jeho úsilí o konvergenci.
- (3) Každý úvěr členskému státu by měl být vázán na to, že členský stát přijme opatření hospodářské politiky s cílem znovu obnovit nebo zajistit udržitelnou situaci platební bilance a přizpůsobit ji závažnosti situace platební bilance v tomto státě a jejímu vývoji.
- (4) Příslušné postupy a nástroje by měly být poskytnuty v předstihu, aby umožnily Společenství a členským státům zajistit, že finanční střednědobá pomoc bude v případě potřeby poskytnuta rychle, zejména pokud okolnosti vyžadují okamžitou akci.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 180 E, 26.6.2001, s. 199.⁽²⁾ Stanovisko ze dne 6. září 2001 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).⁽³⁾ Úř. věst. C 151, 22.5.2001, s. 18.

(5) Aby mohla být poskytnutá pomoc financována, musí být Společenství schopno užít svoji kredibilitu k zapůjčení prostředků, které budou poskytnuty dotyčnému členskému státu formou úvěrů. Operace tohoto typu jsou nutné k dosažení cílů Společenství definovaných ve Smlouvě, zejména k harmonickému rozvoji hospodářských činností v celém Společenství.

(6) Za tím účelem byl nařízením Rady (EHS) č. 1969/88 ⁽⁴⁾ zaveden jednotný systém poskytování střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států.

(7) Členské státy, které zavedly jednotnou měnu, nemají již od 1. ledna 1999 nárok na střednědobou finanční pomoc. Systém finanční pomoci by však měl být zachován nejen pro případné potřeby stávajících členských států, které nepřijaly euro, ale také pro potřeby nových členských států do doby, než euro přijmou.

(8) Zavedení jednotné měny podstatně snížilo počet členských států, které mohou systému využívat. To opravňuje ke snížení současného limitu 16 miliard EUR. Úvěrový limit by však měl být udržován na dostatečně vysoké úrovni, aby náležitě uspokojil současně potřeby několika členských států. Snížení úvěrového limitu ze 16 na 12 miliard EUR se jeví přiměřené pro zabezpečení této potřeby a pro zohlednění nadcházejícího rozšíření Evropské unie.

(9) Výrazná nerovnováha mezi počtem možných příjemců úvěrů během třetí etapy hospodářské a měnové unie a počtem zemí, které jsou schopny je financovat, činí udržení přímého financování úvěrů poskytovaných všemi ostatními členskými státy obtížným. Tyto úvěry by proto měly být financovány výhradně sjednáváním na kapitálových trzích nebo u finančních institucí, které nyní dosáhly stupně vývoje a zralosti, který by jim realizaci takového financování měl umožnit.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 178, 8.7.1988, s. 1. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 1994.

- (10) Postupy pro využívání systému by také měly být vyjasněny s přihlédnutím ke získaným zkušenostem a měl by být vzat v úvahu vývoj mezinárodních finančních trhů a technické možnosti a omezení, jež jsou spojeny s přístupem k těmto zdrojům financování.
- (11) Je na Radě, aby rozhodla o poskytnutí úvěru nebo vhodného systému financování, o jeho průměrné době splatnosti, jeho celkové výši a výši postupných tranší. Charakteristiky tranší, doba splatnosti a typ úrokové sazby by však měly být stanoveny společnou dohodou mezi členskými státy přijímajícím úvěr a Komisí. Pokud Komise zaujme stanovisko, že charakteristiky úvěru požadovaného členskými státy povedou k financování, které je neslučitelné s technickými omezeními uloženými kapitálovými trhy nebo finančními institucemi, musí být schopna navrhnout alternativní postup pro financování.
- (12) a) Aby mohla financovat úvěry poskytnuté podle tohoto nařízení, měla by být Komise oprávněna sjednávat jménem Evropského společenství výpůjčky na kapitálových trzích nebo od finančních institucí.
- (13) Systém finanční pomoci zavedený nařízením (EHS) č. 1969/88 by měl být odpovídajícím způsobem upraven. V zájmu jasnosti by uvedené nařízení mělo být nahrazeno.
- (14) Smlouva neposkytuje pro přijetí tohoto nařízení, které stanoví, že poskytování úvěrů Společenství bude financováno výhradně prostředky získanými na kapitálových trzích, a nikoliv od jiných členských států, žádné jiné pravomoci kromě článku 308,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

1. Zavádí se systém střednědobé finanční pomoci Společenství, umožňující poskytování úvěrů jednomu nebo více členskými státy, jimž nastaly nebo jim vážně hrozí obtíže s jejich bilancí běžných plateb nebo pohybu kapitálu. Tento systém společenství mohou využívat pouze členské státy, které nepřijaly euro.

Celková výše úvěrů, které mohou být členskými státy poskytnuty na základě tohoto systému, je omezena na 12 miliard EUR úvěrové jistiny.

2. Za tím účelem je Komise v souladu s rozhodnutím přijatým Radou podle článku 3 a po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem zmocněna sjednávat jménem Evropského společenství výpůjčky na kapitálových trzích nebo u finančních institucí.

Článek 2

Pokud má členský stát, který nepřijal euro, v úmyslu využít zdroje financování mimo Společenství, vázané na hospodářsko-politické podmínky, konzultuje nejdříve s Komisí a ostatními

členskými státy, aby mimo jiné zjistil, jaké možnosti nabízí systém střednědobé finanční pomoci Společenství. Tyto konzultace probíhají v Hospodářském a finančním výboru v souladu s článkem 119 Smlouvy.

Článek 3

1. Systém střednědobé finanční pomoci může být Radou použit z podnětu:

- Komise, která jedná na základě článku 119 Smlouvy v dohodě s členskými státy, který chce financování Společenství využít;
- členského státu, u něhož nastaly nebo mu vážně hrozí obtíže s bilancí běžných plateb nebo pohybu kapitálu.

2. Rada zásadně na stejném zasedání rozhodne po přezkoumání situace členského státu, který chce využít střednědobé finanční pomoci, a ozdravného nebo podpůrného programu předloženého na podporu jeho žádosti:

- o poskytnutí úvěru nebo přiměřeného systému financování, jeho částce a jeho průměrné době splatnosti;
- o hospodářsko-politických podmínkách, na které je střednědobá finanční pomoc vázána, aby bylo možno obnovit a zaručit udržitelnou situaci v platební bilanci;
- o technikách čerpání úvěru nebo systému financování, jejichž vyplacení respektive čerpání proběhne zásadně v postupných tranších, přičemž poskytnutí jednotlivých tranší podléhá ověření výsledků dosažených při provádění programu ve vztahu ke stanoveným cílům.

Článek 4

V případě, že jsou během doby trvání finanční pomoci zavedena nebo znovu zavedena omezení pohybu kapitálu podle článku 120 Smlouvy, přezkoumají se podle článku 119 Smlouvy podmínky a postupy finanční pomoci.

Článek 5

Komise přijme ve spolupráci s Hospodářským a finančním výborem nezbytná opatření pro pravidelné ověřování toho, zda hospodářská politika členského státu, který přijal úvěr Společenství, odpovídá ozdravnému nebo podpůrnému programu a případným ostatním podmínkám stanoveným Radou podle článku 3. Za tímto účelem poskytne členský stát Komisi všechny potřebné informace. Podle výsledků tohoto ověření rozhodne Komise po obdržení stanoviska Hospodářského a finančního výboru o vyplacení dalších tranší.

Rada rozhoduje o případných úpravách původně stanovených hospodářsko-politických podmínek.

Článek 6

Úvěry poskytnuté jako střednědobá finanční pomoc mohou být použity ke konsolidaci pomoci poskytované Evropskou centrální bankou v rámci velmi krátkodobého finančního systému.

Článek 7

1. Výpůjční a úvěrové operace uvedené v článku 1 se provádějí v eurech. Užívají hodnotu stanovenou ke stejnému dni a nesmějí pro Společenství znamenat ani změnu lhůt splatnosti, ani riziko úrokových sazeb či jiná komerční rizika.

Charakteristiky postupných tranší poskytovaných Společenstvím v rámci systému finanční pomoci se dohodnou mezi členskými státy a Komisí. Pokud Komise zaujme stanovisko, že charakteristiky požadované členskými státy povedou k tomu, že financování Společenství bude v rozporu s technickými omezeními uloženými finančními trhy nebo že by poškodilo pověst Společenství jako vypůjčovatele na stejných trzích, má právo odepřít svůj souhlas a navrhnout alternativní řešení.

Pokud členský stát obdrží úvěr s možností předčasného splacení a rozhodne se této možnosti využít, Komise podnikne nezbytné kroky.

2. Na žádost dlužného členského státu, pokud okolnosti umožňují zlepšení úrokové sazby úvěru, může Komise provést refinancování všech nebo části původních výpůjček nebo restrukturalizaci příslušných finančních podmínek.

Refinancování nebo restrukturalizace se provedou v souladu s podmínkami stanovenými v odstavci 1 a nesmějí vést k prodloužení průměrné doby splatnosti dotčené výpůjčky, ani ke zvýšení částky kapitálu splatné ke dni refinancování nebo restrukturalizace.

3. Náklady, které Společenství vzniknou při sjednání a provádění každé operace, nese stát přijímající úvěr.

4. Hospodářský a finanční výbor je průběžně informován o vývoji operací uvedených v odst. 2 prvním pododstavci.

Článek 8

Rada na návrh Komise, vypracovaný po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem, přijme kvalifikovanou většinou rozhodnutí uvedená v článcích 3 a 5.

Článek 9

Evropská centrální banka přijme nezbytná opatření pro správu úvěrů.

Prostředky se vyplatí pouze pro účely uvedené v článku 1.

Článek 10

Na základě zprávy Komise a po zaujetí stanoviska Hospodářským a finančním výborem Rada každé tři roky přezkoumá, zda zavedený systém z hlediska zásad, úprav a limitů nadále splňuje potřebu, která vedla k jeho zavedení.

Článek 11

Zrušuje se nařízení (EHS) č. 1969/88.

Článek 12

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropských společenství.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 18. února 2002.

Za Radu
předseda
J. PIQUÉ I CAMPS